

Peluuri

Puolivuosiraportti 2010

Mari Pajula ja Pablo Escartín

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	3
Johdanto.....	4
Peluurin toiminta	4
Auttava puhelin 1-6 2010	5
Puheluiden määrä ja luonne	5
Soittajat 1-6 2010	7
Pelaajat.....	7
Läheiset.....	9
Ongelmien taustalla olevat pelit	9
Peluurin palvelut internetissä ja tekstiviestein	11
Verkkosivusto	11
eNeuvonta.....	12
Valtti ja Tuuletin	12
Pelivoimapiirin käyttäjätilastot 1.9.2009 – 30.6.2010	12
Peli poikki	13
Liitteet	15

Tiivistelmä

Ensimmäiset kuusi kuukautta Peluurissa ovat kuluneet palveluiden käyttäjämäärien suhteen totutulla tavalla. Kesäkuun loppuun mennessä Peluurin auttavassa puhelimessa vastattiin 1342 puheluun. Soittojen määrät pysyivät samana pelaajilta ja välillisiltä asiakkailta (mm. työssään peliongelmaa kohtaavat työntekijät) edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Läheisiltä puolestaan tuli hieman aiempaa vähemmän soittoja. Varsinaiselta kohderyhmältä tulleiden puheluiden osuus kaikista soittoista nousi, koska vika- ja häirintäpuheluiden määrä laski.

Huomionarvoisia muutoksia auttavan puhelimen tilastoissa ovat alle 15-vuotiaita pelaajia koskevien soittojen määrän kasvu ja naisten edelleen lisääntyvä nettipelaaminen. Nettipokeria koskevat yhteydenotot puolestaan vähenivät ja näyttää siltä, että naisia vetävät puoleensa internetissä muut rahapelit kuin julkisuudessa toistuvasti suurimman huomion keräävä nettipokeri.

Peluuri kohtaa enenevässä määrin ongelmapelaajia ja heidän läheisiään myös muiden palveluidensa kautta. Peli Poikki –ohjelman valtava suosio ei ota laantuakseen. Ohjelman on 30.6.2010 mennessä käynyt läpi 184 asiakasta, mikä on yhtä monta kuin nykyisin resurssein on pystytty ottamaan ohjelmaan mukaan. Peluurin verkkosivuilla vierailtiin alkuvuonna reilut 19 000 kertaa. Näistä puolet oli uusia kävijöitä. Läheisten keskustelupalstalle *Tuulettimeen* luotiin uusi ryhmä ja Valtti –keskustelupalstalla keskustelu jatkui vilkkaana. eNeuvonnassa vastattiin 71 peliongelmaa koskevaan kysymykseen. Tekstiviestipalvelu *Pelivoimapiiri* on kesäkuun loppuun mennessä ehtinyt toimia 10 kuukautta. Tänä aikana palveluun on hakeutunut yhteensä 184 asiakasta, joista peräti 84 % on pysynyt palvelun käyttäjinä.

Peluurin ja koko peliongelman hoito-, tuki- ja kuntoutuspalveluiden kannalta merkittävä muutos on uuden palvelukeskuksen Peliklinikan aukeaminen kesäkuun alussa. Peluuri on mukana Peliklinikka-hankkeessa ja haluaa näin edistää peliongelmaan tarjolla olevien palveluiden kehittymistä ja muodostumista toimivaksi ja koordinoituksi kokonaisuudeksi. Peluurin ensisijainen tehtävä tässä kokonaisuudessa on järjestää matalan kynnyksen tukea ja hoitoon ohjaavia palveluita. Peluurin palvelut ovat käyttäjille maksuttomia, anonyymejä ja valtakunnallisia.

Johdanto

Kun Peluuri vuonna 2004 aloitti toimintansa, peliongelmaan ei ollut tarjolla juurikaan muita palveluita. Tällöin Peluurissa jouduttiin usein ikävän paikan eteen, kun varsinaisia hoitotahoja, joihin ohjaavaksi tahoksi Peluurin paikka oli määriteltä, ei ollut. Tästä johtuen Peluuriin on ajoittain kohdistunut painetta kompensoida puuttuvia hoitopalveluita. Peluuri on osaltaan pyrkinyt vuosien varrella vaikuttamaan palvelukokonaisuuden kehittämiseen ja kehittänyt myös itse matalan kynnyksen tukipalveluita, jotta peliongelmaisille olisi tarjolla tukea asuinpaikasta riippumatta. Varsinaisten hoitopalveluiden järjestäminen ei kuitenkaan kuulu Peluurin toimintakenttään. Hoitopalveluissa ollaan edelleen tilanteessa, jossa asuinpaikka määrää palveluiden tason ja asettaa kansalaiset eriarvoiseen asemaan. Peluurin palvelut puolestaan ovat kaikki ajasta ja paikasta riippumattomia matalan kynnyksen maksuttomia tukipalveluita.

Peluurin ja koko peliongelman hoito-, tuki- ja kuntoutuspalveluiden kannalta merkittävä muutos on uuden palvelukeskuksen Peliklinikan aukeaminen kesäkuun alussa. Peliklinikka kokoaa yhteen peliongelmaan tarjolla olevia hoito- ja tukipalveluita ja panostaa myös niiden kehittämiseen. Osa palveluista on tarkoitettu Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten asukkaille, osa palveluista on valtakunnallisia. Peluuri on mukana Peliklinikka –hankkeessa ja haluaa tätäkin kautta edistää peliongelmaan tarjolla olevien palveluiden kehittämistä ja muodostumista toimivaksi ja koordinoituksi kokonaisuudeksi.

Tämä puolivuosisraportti on lyhyt katsaus Peluurin toimintaan ja sen tilastoihin. Kattavammin Peluurin toimintaa ja tilastoja esitellään vuosiraportissa.

Peluurin toiminta

Peluuri on ongelmapelaajille, heidän läheisilleen sekä työssään peliongelmaa kohtaaville suunnattu palvelu. Toiminnan ydin on auttava puhelin, joka tarjoaa pelaajille, heidän läheisilleen sekä työnsä puolesta peliongelmaa kohtaaville tukea ja tietoa pelaamisen haitoista sekä niiden hoito- ja tukimahdollisuuksista. Tavoitteena on rahapelaamisesta aiheutuvien yksilöllisten, yhteiskunnallisten ja sosiaalisten haittojen ehkäiseminen ja vähentäminen. Ydintoimintonsa, auttavan puhelimen, ohella Peluuri tarjoaa palveluja internetissä ja tekstiviestein. Kaikki Peluurin palvelut ovat valtakunnallisia, ilmaisia ja anonyymejä.

Peluurin toiminnan rahoittavat Raha-automaatiyhdistys, Veikkaus ja Fintoto. Peli Poikki –ohjelmaa rahoittaa Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Peluurin palvelut tuottavat A-klinikkasäätiö ja Sininauhaliitto.

Valtti on peliongelmaan liittyvä yleinen keskustelufoorumi verkossa, *Tuuletin* puolestaan ongelmapelaajien läheisten oma keskustelupalsta. ENeuvonnassa voi esittää peliongelmaa koskevia kysymyksiä asiantuntijalle. *Peli Poikki* on kahdeksan viikon mittainen itseopiskelu –ohjelma, jota tuetaan puhelimitse asiakkaan kanssa käytävin keskusteluihin. Peluurin laaja ja suosittu verkkosivusto tarjoaa tietoa peliongelmosta ja sen hoidosta ja sivustolla voi muun muassa tehdä pelaamisen luonnetta arvioivia testejä.

Auttava puhelin 1-6 2010

Puheluiden määrä ja luonne

Auttava puhelin palvelee asiakkaita arkisin kello 12 ja 18 välillä ilmaisnumerossa 0800 100 101. Peluurissa vastattiin vuoden 2010 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana yhteensä 1 342 puheluun. Peliongelmaa koskevaan puheluun vastattiin 531 kertaa. Merkittävin muutos puheluiden määrässä on se, että auttavan puhelimen vika- ja häirintäsoittojen määrä on jatkanut laskuaan. Vika- ja häirintäpuheluiden osuus laski edellisen vuoden vastaavan ajan 60 %:sta 49 %:iin.

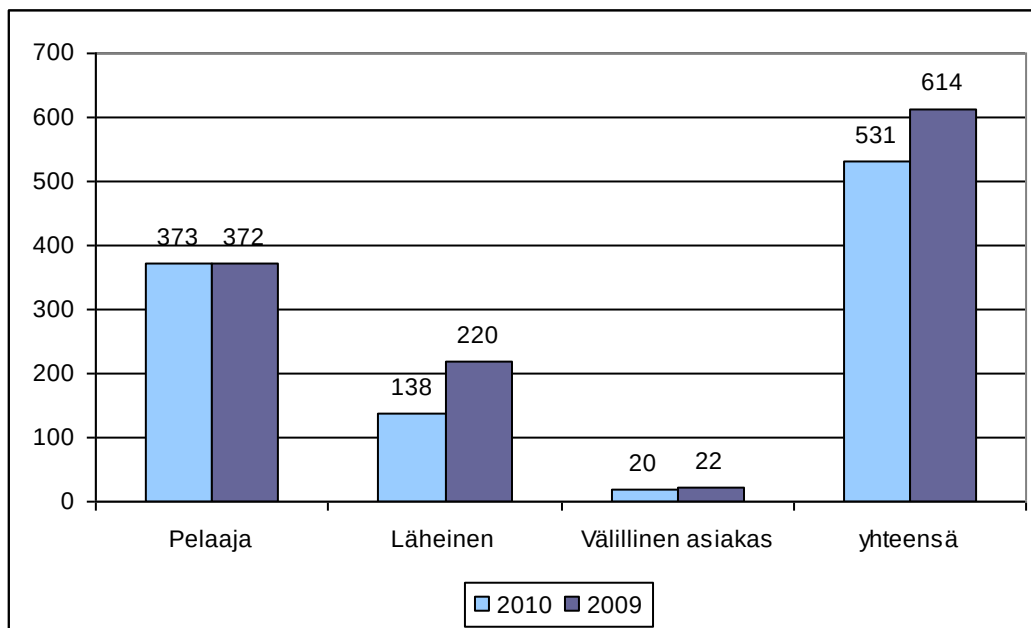
Kaikki puhelut	1-6/2010		1-6/2009	
Peliongelma yhteensä	531	40 %	593	33 %
Vika-/ häirintäpuhelu	663	49 %	1070	60 %
Peliasiakas	133	10 %	84	5 %
Muut	15	1 %	26	2 %
Yhteensä	1342	100 %	1773	100 %
Kaikki tulleet soitot yhteensä			10 058	

Taulukko 1. Vastatut puhelut tyypeittäin 2009 ja 2010 (*kaikki soitot 1.1.- 30.6., Telia Sonera*)

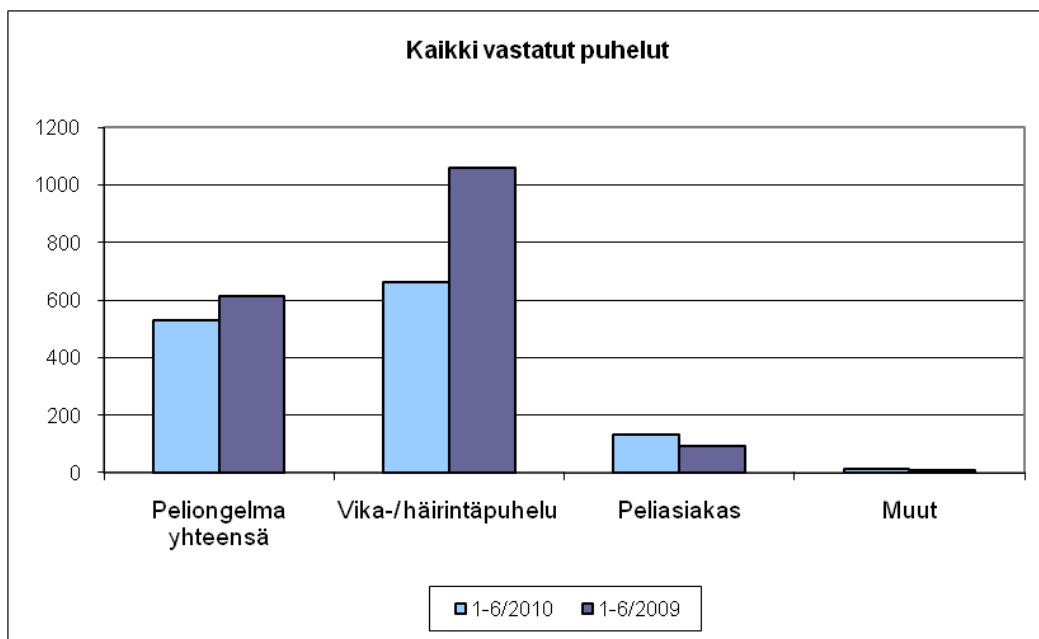
Puheluvalikko ja sen käyttöön liittyneet tekniset ongelmat¹ ovat todennäköisesti vaikuttaneet häirintäsoittoja karsien, mutta hienoisesti myös kohderyhmältä tulevia puheluita vähentäen. Peliongelmaa koskevia puheluita käytiin 62 kappaletta edellisvuoden alkupuolta vähemmän, mutta niiden suhteellinen osuus oli 7 % suurempi. Pelaajien ja välillisten asiakkaiden (mm. työssään

¹ Tämän kevään aikana paljastui testisoittojen ja asiakaspalautteiden ansiosta puheluvalikossa ja järjestelmän toimivuudessa teknisiä ongelmia. Näistä merkittävin oli testisoitoissa vuoden alussa havaittu virhe, jossa päivystäjän ollessa varattu puhelin on viestittänyt soittajalle vapaata linjaa. Päivystäjä on ollut varattuna mutta odottavalle asiakkaalle on näyttänyt, ettei päivystäjä vastaa puhelimeen. Järjestelmän saaminen täysin toimintakuntoiseksi ja halutunkaltaiseksi on kestänyt koko puolivuotiskauden.

peliongelmaa kohtaavat soittajat) määrässä ei ole tapahtunut muutosta, vaan väheneminen kohdentui läheisiltä tulleisiin puheluihin.

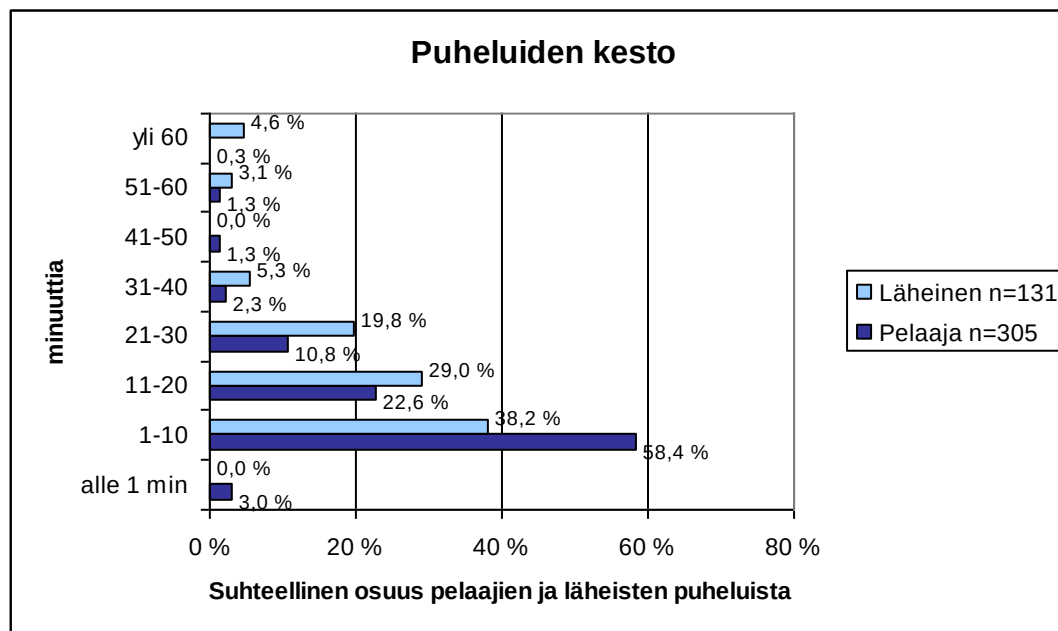
Kuvio 1. Peliongelmaa koskevat puhelut 1-6 2010 ja 1-6 2009 (sis. uusintasoitot)

Kuvio 2. Kaikki vastatut puhelut 1-6 2010 ja 1-6 2009.

Peliongelmaa koskevissa puheluissa sukupuolijakauma noudattaa viime vuoden suhteita, soittaja on useimmiten mies. Huomioitavaa on, että pelaajien ja läheisten osalta sukupuolijakaumat eroavat toisistaan; läheissoittajat ovat useimmiten naisia.

Pelaajien ja läheisten puhelut eroavat toisistaan tähänastisen kokemuksen mukaisesti: läheisten soitot ovat keskimäärin pidempiä. Viime vuoteen verrattuna niin pelaajien kuin läheisten puhelut näyttäisivät pidentyneen keskimäärin. Vuoden 2010 ensipuoliskon aikana 33 % pelaajien puheluista on kestänyt 11-30 min kun koko 2009 vuoden aikana näiden osuus oli 26 %. Läheisten puheluista puolet on kestänyt 11-30 minuuttia, kun edellisenä vuonna niiden osuus oli 38 %. Yli tunnin kestäviä puheluita läheisillä on ollut puolen vuoden aikana kuusi, kun koko edellisenä vuonna niitä oli kahdeksan.

Kuvio 3. Puheluiden kesto, soittaja on pelaaja tai läheinen, ei uusintasoittoja (Peluuri 1-6/2010 n=436)

Soittajat 1-6 2010

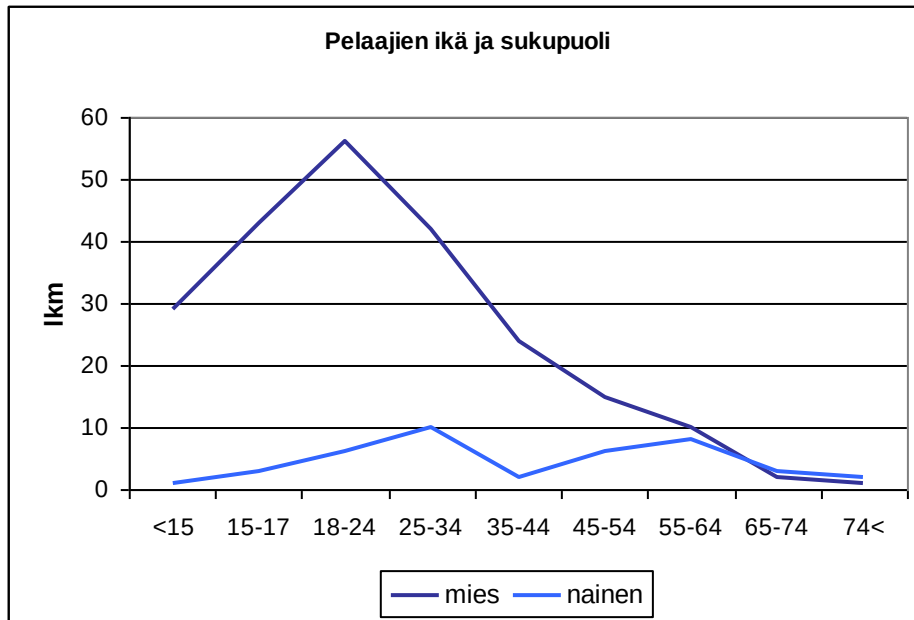
Pelaajat

Yksinäinen nuorimies soitti. Tuttava oli ehdottanut ottamaan yhteyttä, koska soittaja pelaa säännöllisesti eikä hänellä ole muita harrastuksia ja sosiaaliset suhteet rajoittuvat vain muutamaan nettituttavaan. Ei koe pelaamisen lopettamista mielekkäänä, koska jos lakkaa pelaamasta ei koe saavansa iloa mistään. Kertoi olleensa aina yksinäinen ja vetäytyvä. *soittaja poika alle 15 v. Pääasiallinen peli: raha-automaatit. Muut pelit: Veikkauksen vedonlyönti.*

Huomattava ero viime vuoteen on alle 15-vuotiaiden pelaamista koskevien soittojen osuuden huomattava nousu (1-6/2010 12,1%; vrt. 1-6/2009, 2,2% ja 2009, 4%). Puolen vuoden aikana on vastattu jo 32:een alle 15-vuotiaan pelaamista käsittelevään puheluun, kun toimintavuonna 2009 niitä oli yhteensä 18². Kymmenen näistä oli läheisten puheluita ja 22 alle 15-vuotiaalta pelaajalta itseltään tullutta puhelua. Alle 15-vuotiaita koskevissa soittoissa oli kolmea videopelaamista käsittelevää puhelua lukuun ottamatta kyse raha-automaattien liiallisesta pelaamisesta.

² 2008 yhteensä 25

Pelaajista 77 % oli miehiä 17 % naisia. Tähän sisältyy myös läheisten ja välillisten asiakkaiden pelaajista antamat tiedot. Kaikkien pelaajien sukupuolta tai ikää ei saada selville puheluiden luonteen vuoksi. Päivystäjät tallentavat sellaiset tiedot, jotka luontevasti voidaan kysyä tai saadaan puhelun aikana selville. Miespelaajista 76,6 % oli alle 35-vuotiaita. Naispelaajien ikäjakauma on tasaisempi.

Kuvio 4. Pelaajien ikätiedot sukupuolittain kaikista peliongelmia koskevista soitoista 1-6-2010.

	mies		nainen		ei tietoa	yhteensä 1-6/2010		yhteensä 1-6/2009	
ikä	lkm	%	lkm	%	lkm	lkm	%	lkm	%
<15	29	13,1 %	1	2,5 %	2	32	12,1 %	6	2,2 %
15-17	43	19,4 %	3	7,5 %		46	17,4 %	56	20,7 %
18-24	56	25,2 %	6	15,0 %	1	63	23,8 %	81	29,9 %
25-34	42	18,9 %	10	25,0 %		52	19,6 %	63	23,2 %
35-44	24	10,8 %	2	5,0 %		26	9,8 %	20	7,4 %
45-54	15	6,8 %	6	15,0 %		21	7,9 %	13	4,8 %
55-64	10	4,5 %	8	20,0 %		18	6,8 %	14	5,2 %
65-74	2	0,9 %	3	7,5 %		5	1,9 %	12	4,4 %
74<	1	0,5 %	2	5,0 %		3	1,1 %	6	2,2 %
yhteensä	222	100,0 %	41	100,0 %	3	266	100,0 %	271	100,0 %
ei tietoa	136	38,0 %	36	47,4 %	29	201	43,1 %	316	53,8 %
kaikki	358	76,8 %	77	16,5 %	32	467	100,0 %	587	100,0 %

Taulukko 2. Pelaajien ikä/sukupuoli. Eri pelaajat, ei uusintasoittoja (1-6 2010 ja 1-6 2009)

Läheiset

Läheissoittajien sukupuolijakauma muuttui hieman viime vuodesta. Miesten osuus nousi kolmannekseen (31,2%) viime vuoden 25%:sta. Läheissoittaja on useimmiten naispuoliso tai pelaajan äiti.

Läheissoittajat	mies	nainen	yhteensä 1-6/2010		yhteensä 1-6/2009	
	lkm	lkm	lkm	%	lkm	%
Puoliso/avopuoliso	5	29	34	27 %	38	21 %
Äiti		32	32	26 %	66	37 %
Isä	15		15	12 %	17	10 %
Isovanhempi	1	0	1	1 %	5	3 %
Sisar/Veli	1	7	8	6 %	13	7 %
Lapsi	4	8	12	10 %	14	8 %
Muu sukulainen	0	6	6	5 %	2	1 %
Ystävä	13	4	17	14 %	23	13 %
yhteensä	39	86	125	100 %	178	100 %
%-osuudet	31,2 %	68,8 %	100,0 %			

Taulukko 3. Läheissoittajat, ongelmapelaajien läheiset, ei uusintasoittoja.

Läheisten soitto koski yli 80 %:ssa tapauksista miehiä. Huolenaiheen kohteena olivat useimmin 18-24 -vuotiaat miehet³.

Ongelmien taustalla olevat pelit

Yleisimpänä ongelmien aiheuttajana Peluurin tilastoissa on edelleen rahapeliautomaatit. Internetpelit ovat vakiinnuttaneet asemansa toiseksi yleisimpänä ongelmien aiheuttajana. Näiden yhteenlaskettu osuus rahapeleistä on 87%. Netissä pelattavien rahapelien osuus miesten osalta laski hieman edellisvuodesta, mutta nousi naisten osalta.

Kiintoisaa on, että internetin suhteellinen osuus ongelmien aiheuttajana ylittää naispelaajien keskuudessa ensimmäistä kertaa miespelaajien tason. Naisten lisääntyneet nettipelaamisen ongelmat liittyvät muihin peleihin kuin jatkuvasti suurimman huomion keräävään nettipokeriin.

Pääasiallisen ongelmia aiheuttavan pelin määrittely ei aina ole yksinkertaista. Suuri osa ongelmapelaajista pelaa useaa eri peliä, eikä näistä välttämättä nouse yhtä peliä ylitse muiden. Lisääntyvä netissä pelaaminen vaikeuttaa tilastojen tekoa ja niiden tulkintaa entisestään. Puutteista huolimatta pääasiallisen ongelmia aiheuttavan pelin tilastointi antaa suuntaa antavaa tietoa peliongelman rakenteesta myös Peluurin tunnuslukuja yleisemmällä tasolla.

³ ks. tarkemmin liitetaulukot

Pääasiallinen peli	1-6/2010						
	Mies		Nainen		e/t	Yhteensä	
Rahapeliautomaatit muualla kuin kasinolla	189	63,6 %	43	66,2 %	3	235	64,2 %
Pelaaminen kasinolla suomessa	8	2,7 %	1	1,5 %		9	2,5 %
Pelinhoitajan hoitama pöytä muualla kuin kasinolla	6	2,0 %		0,0 %		6	1,6 %
Raaputus- ja muut arvat; Ässä/Casino- ym.		0,0 %		0,0 %		0	0,0 %
Lottopelit; Lotto/Vikinglotto/Jokeri	1	0,3 %	1	1,5 %		2	0,5 %
Veikkauksen vedonlyönti	15	5,1 %	1	1,5 %		16	4,4 %
Veikkauksen päivittäiset arvontapelit; Keno	4	1,3 %		0,0 %		4	1,1 %
Vakioveikkaus	4	1,3 %		0,0 %		4	1,1 %
Veikkauksen tv-pelit; Bingo, Mitalipelit		0,0 %		0,0 %		0	0,0 %
Ravivedonlyönti ja totopelit (yhtiö ei tiedossa)	2	0,7 %		0,0 %		2	0,5 %
- Veikkauksen raviveikkaus		0,0 %		0,0 %		0	0,0 %
- Finntoton totopelit raveissa	1	0,3 %		0,0 %		1	0,3 %
Yksityinen vedonlyönti tai korttipeli rahapanoksin		0,0 %		0,0 %		0	0,0 %
Vedonlyönti ulkomaille		0,0 %		0,0 %		0	0,0 %
Kaikki rahapelit netissä, summa	65	21,9 %	18	27,7 %	1	84	23,0 %
- Rahapelit netissä (peli erittelemätön)	24	8,1 %	14	21,5 %	1	39	10,7 %
- Vedonlyönti	1	0,3 %		0,0 %		1	0,3 %
- Nettipokeri	31	10,4 %	1	1,5 %		32	8,7 %
- Vedonlyönti Ahvenanmaalle (PAF)	1	0,3 %		0,0 %		1	0,3 %
- Nettikasino	7	2,4 %	3	4,6 %		10	2,7 %
- Muu	1	0,3 %		0,0 %		1	0,3 %
Bingo		0,0 %	1	1,5 %		1	0,3 %
Muu kuin yllä mainittu peli	2	0,7 %		0,0 %		2	0,5 %
Yhteensä, pelaajat-rahapeliongelmat	297	100,0 %	65	100,0 %	4	366	100,0 %
Tietokonepelit	12	2,1 %	2	1,2 %	1	15	3,9 %
Yhteensä kaikki pelaajat-kaikki pelit	309	86,3 %	67	87,0 %	5	381	81,6 %
Ei tietoa pelistä	49	13,7 %	10	13,0 %	27	86	18,4 %
Kaikki pelaajat	358	100 %	77	100 %	32	467	

Taulukko 4. Pääasiallinen ongelmia aiheuttava peli 1-6 2010.

Pääasiallinen peli	1-6/2009		1-6/2010	
Rahapeliautomaatit muualla kuin kasinolla	242	59,6 %	235	64,2 %
Kaikki rahapelit netissä, summa	112	27,6 %	84	23,0 %
- Rahapelit netissä (peli erittelemätön)	45	11,1 %	39	10,7 %
- Vedonlyönti	2	0,5 %	1	0,3 %
- Nettipokeri	60	14,8 %	32	8,7 %
- Vedonlyönti Ahvenanmaalle (PAF)	1	0,2 %	1	0,3 %
- Nettikasino	0	0,0 %	10	2,7 %
- Muu	4	1,0 %	1	0,3 %
Automaatit ja rahapelit netissä yhteensä	354	87,2 %	319	87,2 %
Muut rahapelit yhteensä	52	12,8 %	47	12,8 %
Yhteensä, rahapelit	406	100,0 %	366	100,0 %
Tietokonepelit	11	2,6 %	15	3,9 %
Yhteensä kaikki	417	100,0 %	381	100,0 %
Ei tietoa	e/t	-	86	8,9 %
Kaikki pelaajat	417		467	

Taukko 5. Pääasiallinen ongelmia aiheuttava peli 1-6 2010 ja 1-6 2009.

Peluurin palvelut internetissä ja tekstiviestein

Verkkosivusto

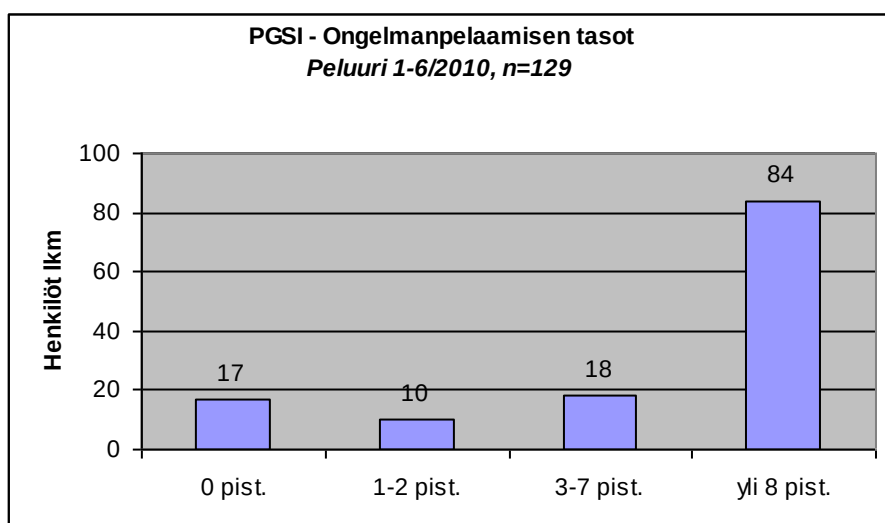
Peluurin verkkosivuston sisältöjä on kehitetty alkuvuonna. Sivuille on luotu uudenlaisia itsehoidollisia elementtejä, kuten pelitesti ja mielikuvaharjoituksia. Nämä ovat olleet kävijöiden suosiossa. Myös peliongelman tuki-, hoito- ja kuntoutusvaihtoehdot esitellään tarkasti. Peluurin verkkosivusto ei ole vain Peluurin palveluista tiedottava kanava, vaan itsessään osa Peluurin palveluvalikoimaa.

Vierailijat tutustuivat 2010 ensimmäisellä vuosipuoliskolla kotisivuihimme perusteellisemmin viime vuoteen verrattuna. Istuntoa kohden vierailijat latsivat keskimäärin 3 sivua, kun viime vuodelta vastaava luku oli 2,6 sivua. Sivunlatauksia oli 57 551, istuntoja 19 203 ja uusia kävijöitä 11 248⁴.

Vierailijat ovat ohjautuneet kotisivuille kirjoittamalla osoitteen suoraan tai kirjanmerkin avulla noin puolessa istunnoista. Googlen kautta sivuille ohjautuu joka viides vierailija. Päihdelinkin jälkeen RAY:n Pelaamo –sivusto on suosituin yksittäinen sivu, jolta Peluurin sivuille tullaan linkin kautta. Kaikkiaan RAY:n eri sivuilta tullaan Peluurin sivuille noin 6 %:ssa vierailuista.

Tilastoihin tallentuu myös kuukausittaiset istuntojen kokonaismäärät tuntikohtaisesti. 2010 vuosipuoliskossa erottuu kävijämäärien kasvu öisin kello kahden ja kolmen välillä. Vierailujen määrä lähenee iltapäivän ruuhka-ajan käyttömääriä ja ylittää iltatuntien istuntojen määrän.⁵

Sivustolle vuodenvaihteessa lisätyn pelitestin on kesäkuun loppuun mennessä käyty täyttämässä 129 kertaa. Alla olevasta kuviosta näkyy, että suurin osa kyselyyn vastanneista määrittynyt testin perusteella ongelmapelaamisen tasolle.

⁴ vastaavat luvut 1-6/2009: 73586, 27088 ja 13318; 1-6/2008: 70965, 21819, 11032

⁵ ks. tarkemmin liite 3

Kuvio 5. Pelaamisen tasot PGSI-testin mukaan Peluurin verkkosivuilla (*Problem Gambling Severity Index*).

eNeuvonta

Peluurin eNeuvonnan kautta voi esittää nimettömänä kysymyksiä asiantuntijalle liittyen rahapeliongelmiin. eNeuvonnan tarkoituksena on tarjota erityisesti sellaista tietoa ja tukea, josta olisi apua pelaamisen tai sen aiheuttamien haittojen vähentämisessä sekä hoitopalveluihin hakeutumisessa.

1.1.–30.6.2010 vastattiin yhteensä 71 kysymykseen.

Valtti ja Tuuletin

Valtti ja Tuuletin ovat keskustelufoorumeja pelaajille ja läheisille. Ne tuotetaan yhteistyössä A-klinikkasäätiön Päihdelinkin kanssa. Keskustelu julkisesti avoimessa Valtissa on ollut hyvin vilkasta. Yleisöltä suljetussa Tuulettimessa toimii kaksi vertaisryhmää läheisille. Uusia jäseniä ilmoittautuu keskimäärin 10 puolesta vuodessa.

Pelivoimapiirin käyttäjätilastot 1.9.2009 – 30.6.2010

Pelivoimapiiri on tekstiviestipalvelu omasta tai läheisensä rahapelaamisesta huolestuneille ihmisille, jotka haluavat tukea. Pelivoimapiiri tarjoaa tukea tekstiviesteillä kännykällä ja internetissä. Pelivoimapiirin tarjoavat A-klinikkasäätiö ja Peluuri. Toiminnan rahoittavat RAY ja Peluuri.

Pelivoimapiiriin on liittynyt palvelun ensimmäisten 10 kuukauden aikana 184 asiakasta, joista 84 % on myös palvelun nykyisiä asiakkaita.

Asiakas	Lkm	%
Jäsen	154	84
Poistunut	30	16
Yhteensä	184	100

Taulukko 6. Nykyiset ja poistuneet asiakkaat (n=184).

Kesäkuun loppuun mennessä rekisteröityneistä asiakkaista kolme neljästä on pelaajia, joka seitsemäs pelaajan läheinen ja joka kymmenes peliongelmia työssään kohtaava työntekijä.

Asiakas	Lkm	%
Pelaaja	85	75
Pelaajan läheinen	17	15
Alalla työskentelevä	12	10
Yhteensä	114	100
Ei tietoa	70	38
Kaikki	184	100

Taulukko 7. Pelivoimapiirin käyttäjät asiakasryhmittäin (n=114).

Pelivoimapiirin asiakkaita kolme neljästä ovat miehiä ja neljännes naisia. Lähes kaikissa ikäryhmissä on miehiä enemmän kuin naisia ja suurimman ikäryhmän muodostavat 21-35-vuotiaat miehet. Myös naisista suurin osa on 21-35-vuotiaita ja tämän ikäiset muodostavat selkeän enemmistön kaikista asiakkaita (54 %). Muiden ikäryhmien osuus vaihtelee neljän ja kahdeksan prosentin välillä. Naisten kohdalla muiden ikäryhmien osuus on 0-12 % ja miesten osalta 1-9 %.

Pelivoimapiirin asiakkaiden vastausten perusteella eniten ongelmia tuottavia rahapelejä ovat rahapeliautomaatit (27 %), internetissä pelattavat rahapelit (internet-pokeri 15 % ja muut nettirahapelit 19 %), pöytäpelit kasinolla tai muussa pelipaikassa (11 %) sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelit (11 %). Muiden pelien osuus on alle 10 %. Miesten osalta nettirahapelit tuottavat ongelmia 25 %:lle vastanneista ja rahapeliautomaatit 16 %:lle. Naisten osalta vastaavat luvut ovat 9 % nettirahapelien osalta ja 10 % rahapeliautomaattien osalta. Tiedot perustuvat 67 asiakkaan tietoihin ja vastausprosentti on 36 kaikista palvelun asiakkaista.

Rahapeli	Naiset		Miehet		Yhteensä	
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
Rahapeliautomaatit	7	10,4	11	16,4	18	27
Pöytäpelit (mm. pokeri, ruletti, black jack) kasinolla tai muussa pelipaikassa	1	1,5	6	9	7	11
Internet-pokeri	1	1,5	9	13,4	10	15
Muut internetissä pelattavat rahapelit (mm. verkkokasinoiden pelit)	5	7,5	8	11,9	13	19
Veikkaus ja vedonlyönti (mm. vakioveikkaus ja totopelit)	1	1,5	6	9	7	11
Lottopelit (mm. Lotto, Vikinglotto, Jokeri, Keno)	2	3	4	6	6	9
Raaputus- tai muut raha-arvat (mm. Ässä-arpa, Casino)	1	1,5	3	4,5	4	6
Bingo	1	1,5	1	1,5	2	3
Yhteensä	19	28,4	48	71,7	67	100
Ei tietoa					117	64
Yhteensä					184	100

Taulukko 8. Eniten ongelmia tuottavat rahapelit (n=67) Pelivoimapiirissä.

Peli poikki

Internetissä toimiva Peli Poikki –ohjelma on ammatillisesti tuettu itseopiskeluohjelma ongelmapelaajille. Se on valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu matalan kynnyksen tukipalvelu. Peli poikki -ohjelma alkoi 25.9.2007. Ohjelman on kehittänyt *Spelinstitutet* Ruotsissa *Statens Folkhälsoinstitutet*in tilauksesta. Järjestelmätuki ohjelmistolle on Ruotsissa *Malmömediastudiolla*, joka on tuottanut sen *Spelinstitutet*ille.

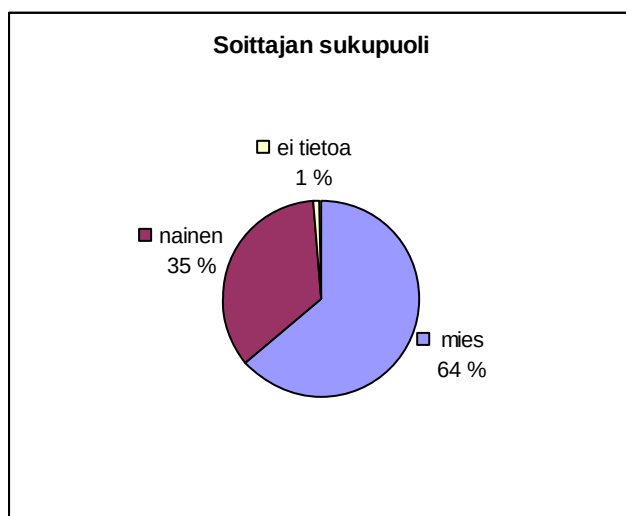
Peli poikki -ohjelma perustuu kognitiivis-behavioraaliseen terapiaan ja motivoivaan haastatteluun. Ohjelma koostuu itseopiskelusta, työmateriaaleista, foorumista, kotitehtävistä ja puhelinkeskusteluista. Se käsittää kahdeksan viikon mittaista osaa. Peluuri toimii palvelun tuottajana. Ohjelman rahoituksesta vastaa tällä hetkellä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Vuonna 2010 käynnistyi yhteistyö ruotsalaisten kanssa ohjelman entistä paremman sovelluksen kehittämiseksi. Uuden version on määrä olla valmis vuoden 2011 lopussa. Ohjelmassa työskentelee kaksi työntekijää. Lisäksi ohjelmaan on saatu lisäresurssia Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kunnista. Uudella peliklinikalla työskentelevät kuntien työntekijät hoitavat jatkossa tältä alueelta ohjelmaan rekrytoituvat asiakkaat.

30.6.2010 mennessä ohjelman on käynyt läpi 184 asiakasta. Ohjelmaan on ollut koko sen toiminnan ajan muun muassa henkilöstöresurssien määrän mukaan vaihteleva jono.

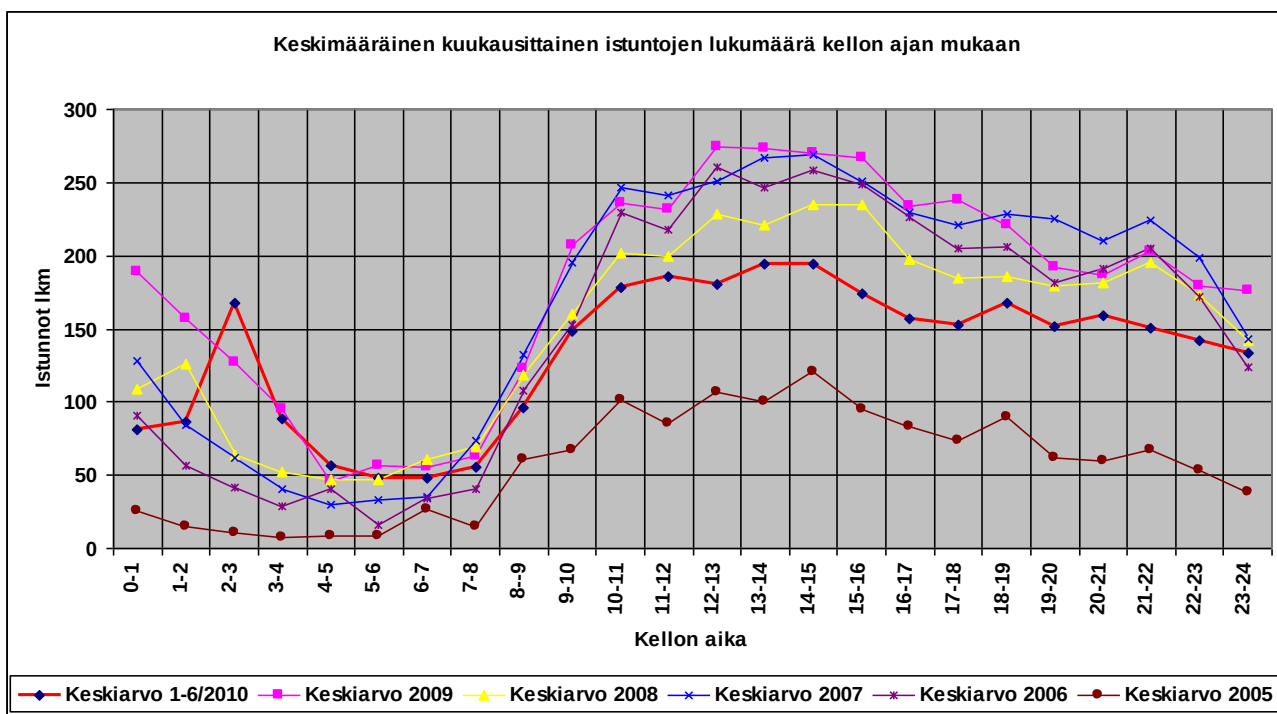
Liitteet

LÄHTÖ-/TELELIIKENNEALUE	1/10	2/10	3/10	4/10	5/10	6/10	Yhteensä	%
Helsinki TLA 09	439	478	544	426	512	434	2 833	34,9 %
Muu Uusimaa TLA 019	2	14	25	27	50	30	148	1,8 %
Hämeenlinna TLA 03	1	7	8	8	1	14	39	0,5 %
Lahti TLA 03	293	329	381	232	290	335	1 860	22,9 %
Turku TLA 02	33	22	34	15	15	45	164	2,0 %
Maarianhamina TLA 018	1	0	1	0	0	0	2	0,0 %
Tampere TLA 03	143	89	131	77	66	162	668	8,2 %
Pori TLA 02	3	19	15	23	14	29	103	1,3 %
JyväskyläTLA 014	15	12	19	14	17	75		0,0 %
Kouvola TLA 05	26	21	21	6	24	15	113	1,4 %
Mikkeli TLA 015	9	22	14	5	7	18	75	0,9 %
Rovaniemi TLA 016	42	7	29	20	17	22	137	1,7 %
Seinäjoki TLA 06	118	145	168	73	81	81	666	8,2 %
Kokkola TLA 06	1	7	9	10	3	6	36	0,4 %
Kuopio TLA 017	12	8	37	27	10	28	122	1,5 %
Joensuu TLA 013	12	9	2	3	6	9	41	0,5 %
Oulu TLA 08	31	5	26	5	14	25	106	1,3 %
8Kajaani TLA 08	1	0	0	1	3	6	11	0,1 %
Muut	105	105	133	152	138	197	830	10,2 %
Ulkomaat	5	0	1	1	1	1	9	0,1 %
YHTEENSÄ	1292	1299	1598	1125	1269	1532	8 115	98,1 %
MATKAP OSUUS:	1215	1234	1481	1066	1192	1443	7 631	94 %
YLI 1 TUNNIN		1	4		2	1	8	0,1 %
YLI 2 TUNNIN							0	
ALLE 10 SEKUNNIN	257	208	363	241	284	351	1 704	21 %

Liite 1. Puhelut lähtöalueittain 1-6 2010 (Telia Sonera)

Liite 2. Peliongelmaa koskevien puheluiden sukupuolijakauma 1-6/2010, Pelaajat, läheiset ja välilliset asiakkaat, ei uusintoja. (n=456)

Liite 3. Keskimääräinen kuukausittainen istuntojen lukumäärä kellonajan mukaan Peluurin verkkosivuilla.